

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość dla nauczycieli
języka polskiego szkoły podstawowej

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Materiał opracowany w ramach grantu przez Process Team
(dr Agnieszka Surowiec)

SCENARIUSZ 1(z3)

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: uczniów klasy VII szkoły podstawowej I semestr, język polski

PROWADZONYCH PRZEZ: nauczyciela języka polskiego

TEMAT: Rodowód człowieka według różnych tekstów kultury.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE: (PODSTAWA PROGRAMOWA)

- Wyodrębnianie obrazów poetyckich w poezji
- Wykorzystanie w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze
- Określanie tematykę oraz problematykę utworu

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE: (PODSTAWA PROGRAMOWA)

Uczeń:

- Recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem.
- Tworzy wypowiedź ustną i pisemną

METODY PRACY:

- Podające: rozmowa, wyjaśnienie
- Problemowe: aktywizujące

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- MS Teams
- multimedia – nagranie
- smartfon/komputer

PRZEWIDYWANY CZAS:

45 minut (w tym 15 minut pracy własnej ucznia)

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część 1. Powitanie uczniów (ok 1-2 minuty)

Nauczyciel wita uczniów, wykonuje czynności organizacyjne: sprawdza obecność, podaje temat lekcji na tablicy mobilnej (udostępnia swój ekran uczniom) bądź wykorzystuje do tego celu chat w aplikacji MS Teams. Zapoznaje uczniów z celami zajęć. Udostępnia swój ekran, a na nim może wyświetlać teksty dla uczniów wraz z poleceniami

Część 2.

Nauczyciel dzieli klasę na 3 grupy bądź 6 w zależności od liczebności klasy (MS Teams - pokoje) oraz przydziela zadania:

Grupa I - czyta fragment z Księgi Rodzaju dotyczący rodowodu człowieka – załącznik nr 1.

Grupa II - zapoznaje się z utworem Romana Brandstaettera „Stworzenie człowieka” – załącznik nr 2.

Grupa III – zapoznaje się z obrazem „Stworzenie Adama” – załącznik nr 3

Po zapoznaniu się z utworami wybrana osoba z każdej grupy omawia obrazy poetyckie, motywy, tematykę analizowanych tekstów. (ok. 12 min.)

Część 3.

Wybrany uczeń dokonuje zestawienia i porównania sposobu przedstawienia człowieka w trzech tekstach (cechy wspólne i odmienne z uwzględnieniem: budowy tekstów, tematyki, przekazu, głównej myśli, szczegółów dotyczących postawy człowieka wobec Stwórcy (postać Adama – atletyczna sylwetka, szlachetne rysy twarzy, wątpa i omdlewająca dłoń, majestat Boga, moment przed tchnieniem duszy w człowieka, bliska relacja człowieka z Bogiem, podporządkowanie stworzenia wobec Stwórcy). (ok. 5 min.)

Część 4.

Uczniowie analizują moment stworzenia człowieka w Biblii, na fresku i w wierszu – elementy wspólne i różne. Indywidualne wnioski – chętni uczniowie. (ok. 6 min.)

Część 5.

Nauczyciel czyta wiersz lub udostępnia nagranie wzorcowej interpretacji wiersza R. Brandstaettera (2 min.)

<https://multipodreczniki.apps.gwo.pl/player/#/publication/2717516/307/act/37/0/269>

Pod linkiem znajduje się nagranie wzorcowej interpretacji wiersza. Data pobrania: 07.05.2022r

Nauczyciel zwraca uwagę na budowę wiersza (jest to wiersz wolny) oraz przypomina cechy wiersza wolnego (brak przewidywalnego układu treści).

Część 6.

Napisz krótką wypowiedź, w której zawrzesz rozważania i wnioski z lekcji oraz odniesiesz się do cech człowieka zawartych w ostatniej strofie utworu R. Brandstaettera (praca własna ucznia) (ok.12 min)

Praca domowa:

Nauczyciel objaśnia zadania:

- 1.Przygotuj interpretację głosową analizowanego wiersza „Stworzenie człowieka”. Nagraj ją z wykorzystaniem dowolnego narzędzia/programu i zamieść w zespole klasowym Teams (praca własna ucznia).
2. Zadanie fakultatywne (dla chętnych) – Ułóż puzzle "Stworzenie Adama" Michała Anioła.

<https://www.onet.pl/kultura/onetkultura/stworzenie-adama-michala-aniola-uloz-puzzle-online-za-darmo/nnmjxcl,681c1dfa>

Pod linkiem znajdują się puzzle do ułożenia. Data pobrania: 07.06.2022r.

EWALUACJA ZAJĘĆ

Nauczyciel prosi chętnych uczniów o dokończenie zdań:

Rodowód człowieka jest ...

Rodowód człowieka wynika z ...

Rodowód człowieka według różnych tekstów kultury jest...

NETOGRAFIA

Zintegrowana Platforma Edukacyjna

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 – fragment Księgi Rodzaju z Biblii Tysiąclecia, Pallottinum, Poznań 2012.

Załącznik nr 2 – zdjęcie Michał Anioł, Stworzenie Adama, fresk z kaplicy Sykstyńskiej, XVI w., domena publiczna CC O

Załącznik nr 3 – treść wiersza Romana Brandstaettera „Stworzenie człowieka”

Załącznik nr 1 - fragment Księgi Rodzaju z Biblii Tysiąclecia, Pallottinum, Poznań 2012.

2⁸ – pierwsza liczba informuje o numerze rozdziału, liczby koloru czerwonego oznaczają kolejne wersety

2⁸ A zasadziwszy ogród w Eden na wschodzie, Pan Bóg umieścił tam człowieka, którego ulepił. ⁹ Na rozkaz Pana Boga wyrosły z gleby wszelkie drzewa miłe z wyglądu i smaczny owoc rodzące oraz drzewo życia w środku tego ogrodu i drzewo poznania dobra i zła.

¹⁰ Z Edenu zaś wypływała rzeka, aby nawadniać ów ogród, i stamtąd się rozdzielała, dając początek czterem rzekom. [...]

¹⁵ Pan Bóg wziął zatem człowieka i umieścił go w ogrodzie Eden, aby uprawiał go i doglądał. ¹⁶ A przy tym Pan Bóg dał człowiekowi taki rozkaz: «Z wszelkiego drzewa tego ogrodu możesz spożywać według upodobania; ¹⁷ ale z drzewa poznania dobra i zła nie wolno ci jeść, bo gdy z niego spożyjesz, niechybnie umrzesz».

¹⁸ Potem Pan Bóg rzekł: «Nie jest dobrze, żeby mężczyzna był sam, uczynię mu zatem odpowiednią dla niego pomoc». ¹⁹ Ulepiwszy z gleby wszelkie zwierzęta lądowe i wszelkie ptaki powietrzne, Pan Bóg przyprowadził je do mężczyzny, aby przekonać się, jaką on da im nazwę. Każde jednak zwierzę, które określił mężczyzna, otrzymało nazwę „istota żywa”. ²⁰ I tak mężczyzna dał nazwy wszelkiemu bydłu, ptakom powietrznym i wszelkiemu zwierzęciu polnemu, ale nie znalazła się pomoc odpowiednia dla mężczyzny.

* niewiasta została wyjęta z żebra czy boku mężczyzny, więc dzieli z nim jego naturę, jest – jak on – człowiekiem umieszczonym w raju; słowa *zebro* i *życie* były u starożytnych Semitów pojęciami bliskimi

** się zwała niewiastą, bo ta z mężczyzny została wzięta – hebrajski tekst zawiera grę słów *isz* ('mąż') i *isza* ('niewiasta'), nie do oddania w języku polskim

²¹ Wtedy to Pan sprawił, że mężczyzna pogrążył się w głębokim śnie, i gdy spał, wyjął jedno z jego żeber*, a miejsce to zapełnił ciałem. ²² Po czym Pan Bóg z żebra, które wyjął z mężczyzny, zbudował niewiastę. A gdy ją przyprowadził do mężczyzny, ²³ mężczyzna powiedział:

«Ta dopiero jest kością z moich kości i ciałem z mego ciała! Ta będzie się zwała niewiastą, bo ta z mężczyzny została wzięta**».

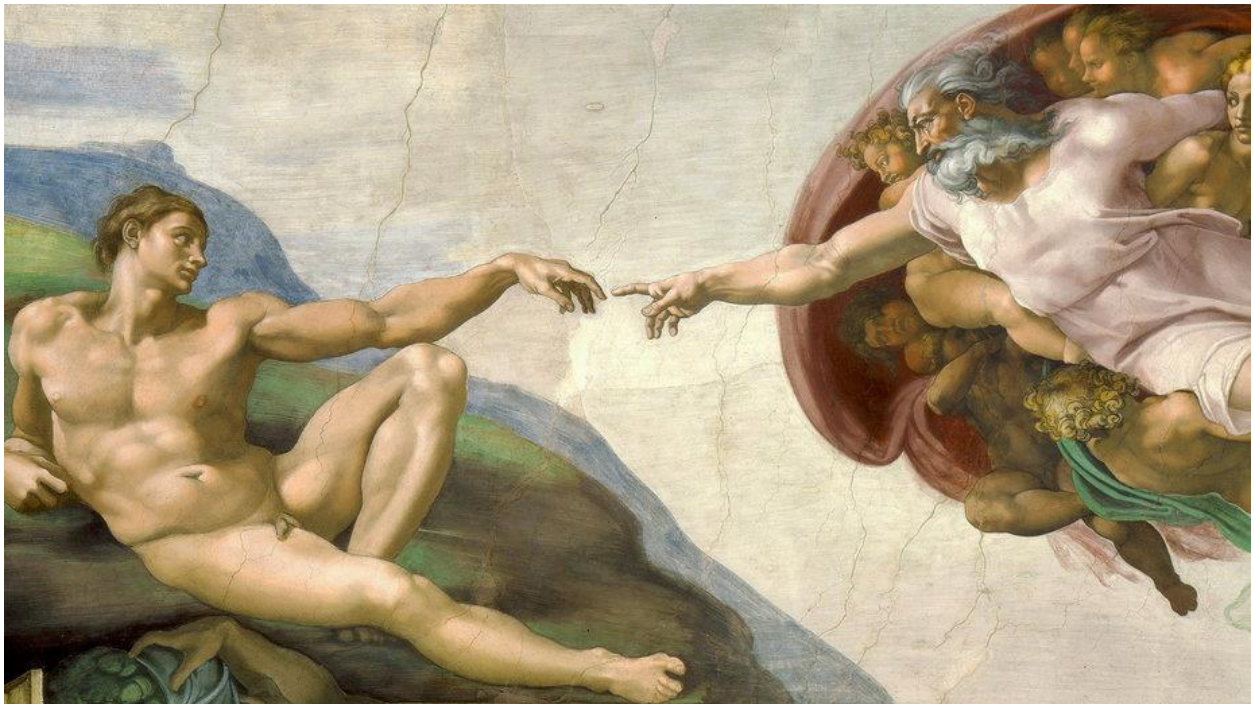
Fragment Księgi Rodzaju z Biblii Tysiąclecia, Pallottinum, Poznań 2012

Źródło: <https://multipodreczniki.apps.gwo.pl/data.php/94d7301c1a4db977c80dd04b5057d34d58918652/2717516/file/307/resources/293/293326.jpg>

Pod linkiem znajduje się fragment Księgi Rodzaju z Biblii Tysiąclecia, Pallottinum, Poznań 2012.

Data pobrania 07.05.2022r.

Załącznik nr 2 - zdjęcie Michał Anioł, Stworzenie Adama, fresk z kaplicy Sykstyńskiej, XVI w., domena publiczna CC 0



Michał Anioł, Stworzenie Adama, fresk z kaplicy Sykstyńskiej, XVI w.

Roman Brandstaetter

Stworzenie człowieka

U stóp wzgórza,
Do którego po złotej łące
Zmierzają lwy i owce,
Wilki i jelenie,
Siedzi
Człowiek.

Stojący obok
Bóg
Przekazuje mu promień
Swojego oddechu.

Człowiek zaczyna żyć.

Rozłożył ręce.

Podniósł głowę.

Patrzy na Boga.

I myśli z nieukrywaną zazdrością:

Mój sobowtór.

Źródło - <https://multipodrecz-niki.apps.gwo.pl/data.php/94d7301c1a4db977c80dd04b5057d34d58918652/2717516/file/307/resources/293/293327.jpg>

Pod linkiem znajduje się treść utworu "Stworzenie Adama" Romana Brandstaettera.
Data pobrania 07.05.2022r.

SCENARIUSZ 2 (z3)

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: uczniów klasy IV szkoły podstawowej II semestr, język polski

PROWADZONYCH PRZEZ nauczyciela języka polskiego

TEMAT: Czy potrafię pisać poprawnie? Klasowy mistrz ortografii.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE: (PODSTAWA PROGRAMOWA

- Pisanie poprawne pod względem ortograficznym oraz stosowanie reguł pisowni

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE: (PODSTAWA PROGRAMOWA

UCZEŃ:

- Zna zasady ortograficzne dotyczące wymiany głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych,
- Píše poprawnie pod względem ortograficznym,
- Rozumie zasady zabaw i gier ortograficznych online
- Stosuje w praktyce zasady ortograficzne,
- Współpracuje w zespole dla osiągnięcia zamierzonych celów.

METODY I TECHNIKI PRACY:

techniki multimedialne

Metody oparte na praktycznej działalności uczniów - zajęć praktycznych Problemy: aktywizujące, burza mózgów

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

MS Teams

Multimedia

smartfon/komputer.

PRZEWIDYWANY CZAS:

45 minut (w tym 15 minut pracy własnej ucznia)

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Lekcja ma charakter systematyzujący i utrwalający poznane zasady ortograficzne.

Nauczyciel może skorzystać z narzędzia do wyświetlania poleceń:

<https://www.classdojo.com/pl-pl/toolkit/directions>

Pod linkiem znajduje się narzędzie przydatne do wyświetlania poleceń.

Data pobrania: 07.05.2022r.

Część 1.

Nauczyciel wita uczniów, wykonuje czynności organizacyjne: sprawdza obecność, podaje temat lekcji na tablicy mobilnej (udostępnia swój ekran uczniom) bądź wykorzystuje do tego celu chat w aplikacji MS Teams.

Zapoznaje uczniów z celami zajęć. (ok. 2 minut)

Część 2.

Nauczyciel prosi chętnych uczniów o przypomnienie poznanych w klasie 4 zasad ortograficznych. Każdą zasadę omawia z uczniami. Nauczyciel dopowiada – uzupełnia ewentualne braki w wypowiedziach uczniów odnośnie znajomości zasadach poprawnej pisowni. Prezentuje również poszczególne załączniki (ok. 9 minut).

Załącznik nr 1 - Zasady pisowni „u” i „ó”

Załącznik nr 2 - Zasady pisowni „ż” i „rz”

Załącznik nr 3 - Zasady pisowni „h” i „ch”

Nauczyciel może skorzystać z narzędzia do losowania osoby/ucznia do jednej grupy zasad (z wykorzystaniem narzędzia Random). Łącznie 3osoby.

<https://www.classdojo.com/pl-pl/toolkit/random>

Pod linkiem znajduje się narzędzie przydatne do losowania uczniów.

Data pobrania: 07.05.2022r.

Część 3.

Samodzielna praca uczniów polegająca na uzupełnieniu dyktand. Nauczyciel udostępnia uczniom linki do poszczególnych zadań. Uczniowie pracują w swoim indywidualnym tempie. (ok. 15- 20 min.)

Dyktando online (1): Przyjęcie na świeżym powietrzu

<https://dyktanda.online/app/dyktando/6862>

Pod linkiem znajduje się treść dyktanda online z lukami do samodzielnego wypełnienia. Data pobrania: 07.05.2022r.

Dyktando online (2): Jak to dawniej bywało... <https://dyktanda.online/app/dyktando/5655>

Pod linkiem znajduje się treść dyktanda online z lukami do samodzielnego wypełnienia. Data pobrania: 07.05.2022r.

Ortografia na wesoło (fakultatywnie):

<https://learningapps.org/575959>

<https://learningapps.org/2312759>

Pod linkami znajdują się gry ortograficzne online do samodzielnej pracy ucznia.

Data pobrania: 07.05.2022r.

Po wyznaczonym czasie uczniowie udostępniają swoje wyniki (chat spotkania).

Część 4.

Nauczyciel prosi uczniów o wykonanie testu wielokrotnego wyboru. Udostępnia poniższy link (ok.10 min.)

<https://docs.google.com/forms/d/1uSxdHrp2hc5GeC2nVEIYH11Eagml1FzwwjcsdLc-CORA/edit>

Pod linkiem znajduje się autorski test ortograficzny. Data pobrania: 08.05.2022r.

Nauczyciel może również zweryfikować wiedzę uczniów tworząc własne pytania konkursowe lub korzystając z udostępnionego narzędzia/formularza:

<https://forms.gle/4V84jsHmeJYFJSbW8>

Pod linkiem znajduje się autorski test ortograficzny. Data pobrania: 08.05.2022r.

Część 5.

Nauczyciel nadzoruje pracę uczniów, sprawdza wyniki testu, ogłasza do kogo należy tytuł Klasowego Mistrza Ortografii. Podsumowuje efektywność pracy uczniów.

EWALUACJA ZAJĘĆ

1. Nauczyciel prosi uczniów o samoocenę własnej pracy na zajęciach. Dokończ zdania:

Na dzisiejszej lekcji najbardziej podobało mi się/nie podobało mi się ...

Na dzisiejszej lekcji zrozumiałem /powtórzyłem ...

Określ w skali od 1 do 10 swoją znajomość zasad ortograficznych.

Dzisiejsza lekcja uświadomiła mi, że

Chcę poćwiczyć poprawną pisownię wyrazów odnośnie zasady ...

NETOGRAFIA

Zintegrowana Platforma Edukacyjna

Praca domowa: (do wyboru)

Nauczyciel tłumaczy treść polecenia:

1. Wybierz 10 – 15 słówek, które poznałeś na dzisiejszej lekcji i napisz krótkie dyktando na wybrany temat. Nadaj mu tytuł. Podkreśl wyrazy z trudnością ortograficzną. Do dyktanda możesz wykonać ilustrację lub

2. Wybierz jedno z dyktand, które najbardziej ci się podoba pod względem treści i przepisz je do zeszytu bezbłędnie i najstaranniej jak potrafisz. Wykonaj w zeszycie ilustrację do niego.

Załącznik nr 1

Zasady pisowni „ó” i „u”

„Ó” piszemy w następujących okolicznościach:

- kiedy „ó” wymienia się na o, e lub a np. pióro-pierze, wóz-wozy, powrót- wracać
- w wyrazach kończących się –ów, -ówka, -ówna np. żarówka, klasówka, kotów, batonów, Baranówna, Woźniakówna. Wyjątkami od tej reguły są wyrazy zasuwka, skuwka, zakuwka, wsuwka.

–„ó” nigdy nie występuje na końcu wyrazu.

„U” piszemy w następujących okolicznościach:

- zawsze na końcu wyrazu np. telefonu, dywanu,
- na początku większości wyrazów np. ukazać, uczynek, ulepić. Wyjątkami od tej reguły są np. ówczesny, ósmy, ósemka.
- gdy wyraz ma końcówkę –uje, -ujesz, -ujęcie, -ujemy, -uję, – ują np. pracuje, pracujesz, pracujecie, pracujemy, pracuję, pracują
- gdy wyraz kończy się na: -uch (brzuch), -uchna (Kostuchna), -uchny (złociuchny), -uła (kaniuła), -ulek (szpulek), -uleńka (babuleńka), -ulka (szpulka), -ulo (dziadziulo), -un (harpun), -unek (meldunek), -unia (mamunia), -usia (mamusia), -us (prymus), -uszek (wianuszek), -uszka (poduszka), -uszko (jabłuszko), -uś (dzidzius), -uśki (maluśki), -utki (gładziutki).

Źródło: opracowanie własne

Załącznik nr 2

Zasady pisowni „ż” i „rz”

„Ż” piszemy w następujących sytuacjach:

– gdy w wyrazach pokrewnych lub odmianie wymienia się na: G (książka-księga, możesz-mogę), DZ (koleżanki-koledzy, mosiężny -mosiądz), H (watażka-wataha, drużyna-druh), S (mężczyzna-męski, niżej-nisko) Z (obrażony-obraza, każe-kazać), ZI(wożę-wozić, mrożę-mrozić) , Ż (grożę-groźba, zakażony-zakaźny)

– „Ż” często występuje po literach R, L, oraz Ł np. lżyć, rzeć , małż Istnieją wyjątki jak np. współrzędne,

– po literze N w wyrazach zapożyczonych np. inżynier, branża, lonża,

– w partykułach np. jakże, jakiż, takiż, bodajże, niechajże,

– w wyrazach rodzimych np. gżegżółka, mżawka, wżdy.

„RZ” piszemy w następujących sytuacjach:

– gdy w wyrazach pokrewnych lub odmianie wymienia się na: R (mierzyć-miara, parzyć-para)

– w zakończeniach wyrazów –arz (piłkarz), -erz (kuśnierz), -mierz (szermierz), -mistrz (burmistrz)

– po spółgłoskach B (brzuch, brzęczenie), CH (chrząszcz, chrząkać), D (drzewo, drzemka), G (grządka, grzebać), J (ujrzyć, spojrzenie), K (krztusić, krzątać), P (przybory, przedmiot), T (trzon, trzpień), W (wrzątek, wrzeciono). Wyjątki : wykształcenie, kształt, odszkodowanie.

Źródło: opracowanie własne.

Załącznik nr 3

„CH” piszemy gdy:

- w wyrazach pokrewnych lub odmianie wymienia się na SZ (machina-maszyna, mech-meszek, ucho-uszko, grzech-grzeszek),
- na końcu wyrazu np. węż, groch, puch. Wyjątkiem są obcojęzyczne nazwy własne, w których zachowana zostaje oryginalna pisownia np. Utah.
- po spółgłosce S np. schnać, schludny, schowek. Wyjątek stanowią wyrazy, w których zestawienie SH czyta się jako SZ np. show.
- w wyrazach rozpoczynających się na chalko- (chalkograf), chiro- (chiromancja), choreo- (choreografia), chrono- (chronologiczny), chryzo- (chryzofit).

„H” piszemy kiedy:

- w wyrazach pokrewnych lub odmianie wymienia się na G, Ż lub Z np. wahać-waga, druh-drużyna, błahy-błazen,
- w wyrazach rozpoczynających się na hekto- (hektopaskal), helio- (heliocentryczny), hetero- (heterotroficzny), higo- (higrometr), hiper- (hipertoniczny), hipo- (hipotetyczny), homeo- (homeopatyczny), homo- (homogenizowany), hydro- (hydrolog).

Źródło: opracowanie własne.

Załącznik nr 4 – zrzuty ekranu (1-4) obrazujące autorski test sprawdzający wiedzę i umiejętności ortograficzne. Test wykonany w aplikacji Forms.

Ortografia kl.4/1
 ó.w.r.z.z
 asurowiec38@gmail.com (nieudostępniony) [Przełącz konto](#)
 *Wymagane

Imię i nazwisko *

Twoja odpowiedź

1. Wskaż poprawną odpowiedź: * 1 punkt

przyjaciółka
 pszyjaciółka
 przyjaciulka

2. Wskaż niepoprawną odpowiedź: * 1 punkt

przywucić
 wiewórka
 szóstka
 województwo

3. Przeczytaj tekst i wypisz 5 wyrazów, które zostały błędnie zapisane: * 5 punktów
 Zastanawiam się, czy mój nastrój jest odpowiedni do sytuacji, w jakiej się znalazłem. Nasz zespół muzyczny się rozlatuje, a ja czuję w duszy spokój! Nie wiem, jak przekonać Artura. Proszę go po raz ósmy, żeby został. Uparł się jak osioł, chociaż obiecywałem mu jego ulubione cókierki krowki i mój zbiór znaczków.

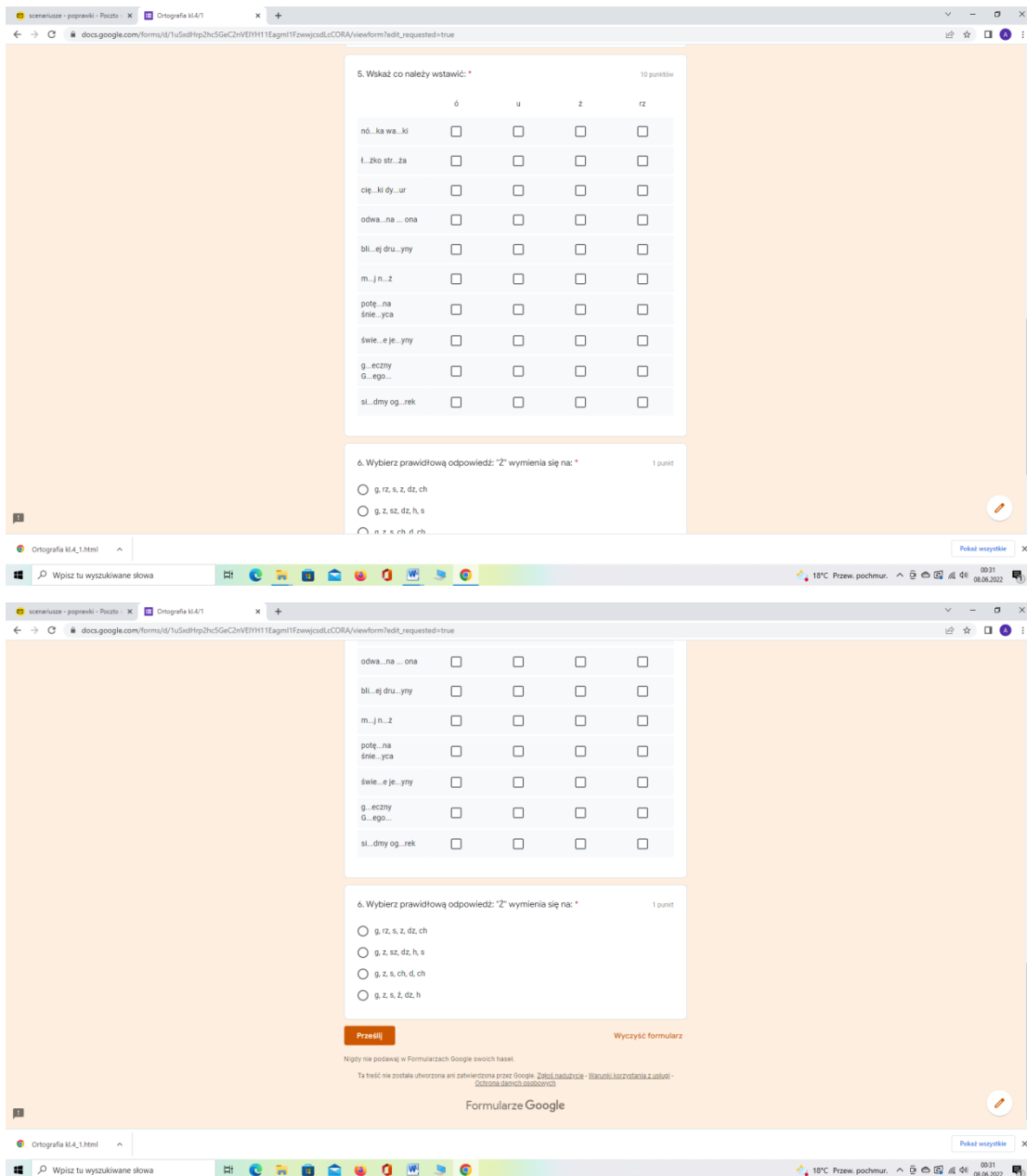
Twoja odpowiedź

4. Wskaż niepoprawny zapis wyrazu: * 1 punkt

chyży
 chyrzy
 zamrożony
 smażyć

5. Wskaż co należy wstawić: * 10 punktów

	ó	u	z	rz
nó...ka wa...ki	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
l...tko str...za	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
cię...ki dy...ur	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
odwa...na...ona	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
bli...ej dru...ymy	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>



Źródło: opracowanie własne.

SCENARIUSZ 3 (z 3)

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: uczniów klasy VII szkoły podstawowej I semestr **PROWADZONYCH PRZEZ** nauczyciela języka polskiego

TEMAT: Dlaczego wieża babilońska stała się symbolem ludzkiej pychy?

Opis i interpretacja obrazu.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE: (PODSTAWA PROGRAMOWA)

- wykorzystanie w interpretacji tekstów literackich elementów wiedzy o historii i kulturze,

- wykorzystanie w interpretacji utworów literackich potrzebnych kontekstów, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny **TREŚCI**

NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE: (PODSTAWA PROGRAMOWA

UCZEŃ:

- interpretuje dzieła sztuki
- redaguje notatki
- argumentuje swoje stanowisko

METODY PRACY:

- techniki multimedialne,
- Metody oparte na praktycznej działalności uczniów - zajęć praktycznych
- Problemowe: aktywizujące, burz mózgów.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- MS Teams
- narzędzia multimedialne
- materiały źródłowe

Nauczyciel może skorzystać z atrakcyjnych dla uczniów narzędzi:

- do wyświetlania poleceń, aby uczniowie zawsze wiedzieli nad czym powinni pracować: <https://www.classdojo.com/pl-pl/toolkit/directions>

- do wybierania losowo uczniów: <https://www.classdojo.com/pl-pl/toolkit/random>,
<https://wordwall.net/pl/resource/7172101/losowanie-numer%C3%B3w>

- do odmierzania czasu - czasomierz online, który pokazuje uczniom, ile czasu im zostało na wykonanie zadania: <https://www.classdojo.com/pl-pl/toolkit/timer>

PRZEWIDYWANY CZAS:

45 minut (w tym 15 minut pracy własnej ucznia)

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część 1.

Nauczyciel wita uczniów, wykonuje czynności organizacyjne: sprawdza obecność, podaje temat lekcji na tablicy mobilnej (udostępnia swój ekran uczniom) bądź wykorzystuje do tego celu chat w aplikacji MS Teams. Zapoznaje uczniów z celami zajęć. Udostępnia swój ekran, a na nim wyświetla tekst dla uczniów wraz z poleceniem: **Odnies się/ skomentuj fragment książki Tadeusza Żychiewicza „Stare Przymierze”, odwołując się do źródła biblijnego:**

Próbuję czytać ten tekst własnymi oczyma. Bóg nie musiał zstępować ani po to, aby zauważyć wysiłki ludzkiego samouwielbienia, ani też po to, aby bezpośrednio w nie ingerować. Pomieszenie języków, zerwanie kontaktu pomiędzy ludźmi jest bowiem zupełnie oczywistą częścią składową mechanizmu pychy. Człęk skłonny do samouwielbienia nie jest bowiem w stanie zrozumieć, zaakceptować i uznać tych samych tendencji u drugiego człowieka; przestają się rozumieć [...] przestają mówić tym samym językiem. Pierwszy mówi językiem krzywdziciela, drugi zaś językiem skrzywdzonego; pierwszy językiem triumfu, drugi zaś językiem klęski. Są to języki wzajemnie nieprzenikalne i nieprzetłumaczalne.

Ważne, aby uczniowie:

- dostrzegli sformułowanie świadczące o subiektywnym charakterze tekstu („Próbuję czytać ten tekst własnymi oczyma”),
- omówili, w jaki sposób T. Żychiewicz interpretuje ten fragment (pomieszenie języków jako metafora pychy), by również uargumentowali swoje stanowisko.

Część 2.

Nauczyciel wyjaśnia/przypomina uczniom czym jest interpretacja dzieła sztuki, na czym polega opis obrazu oraz przybliży zastosowanie i funkcjonalność kontekstu.

Nauczyciel udostępnia obraz uczniom: Pietera Bruegela, Wieża Babel, 1563, olej na płótnie, 114cm X 155 cm, Muzeum Historii Sztuki w Wiedniu – załącznik nr 1, następnie za pomocą wybranego narzędzia np.: <https://wordwall.net/pl/resource/7172101/losowanie-numer%C3%B3w> losuje 3 uczniów, którzy dokonują ustnie wstępnej analizy dzieła (określają tematykę, wyjaśniają kontekst dzieła). Następnie losuje/wybiera kolejnych uczniów, którzy udzielają odpowiedzi na następujące pytania:

1. Jak zinterpretujesz zachowanie ludzi (budujących wieżę oraz innych)?
2. Jak sądzisz, z jakiego powodu ludzie nie zaprzestają wznoszenia wieży? Jakie motywy nimi kierują? Jakimi cechami się wykazują?

Następnie korzystając z MS Teams nauczyciel dzieli uczniów na pokoje (4). Każda grupa (pokój) przygotowuje po 2 pytania do obrazu (zwracając uwagę na szczegóły). Po 2 minutach nauczyciel łączy uczniów tak, aby powstały 2 pokoje. Zamiennie zadają sobie pytania i odpowiadają na nie.

Część 3.

Nauczyciel przypomina zasady redagowania opisu obrazu (trójdzielność kompozycji, typowe słownictwo).

Nauczyciel prosi uczniów o wysłuchanie nagrania oraz przygotowanie wstępnych notatek, które wykorzystają do opisu obrazu.

<https://gwo.pl/przedmioty/jezyk-polski/materialy-dydaktyczne/pieter-bruegel-wieza-babel/>

Pod linkiem znajduje się nagranie zawierające szczegółowy opis dzieła i może posłużyć jako wzór/przykład szczegółowej analizy. Dostarcza też wielu informacji wynikających z kontekstu dzieła.

Nauczyciel zwraca uwagę uczniów na szczegóły oraz ich istotę i wpływ na odbiór dzieła.

Część 4.

Po wysłuchaniu nagrania uczniowie przystępują do redagowania notatki interpretacyjnej. Zadanie to stanowi wstęp/szkic, który uzupełnią/uszczegółowią w domu (jako zadanie domowe).

Cześć 5.

Wieża Babel jako uniwersalny znak/symbol kulturowy. Nauczyciel przybliży uniwersalizm hasła: wieża Babel. Odtwarza uczniom piosenkę pt. Wieża Babel ze znanego polskiego musicalu Metro w reż. Janusza Józefowicza oraz udostępnia tekst piosenki. Uczniowie powinni zwrócić uwagę na uniwersalne znaczenie motywu wieży Babel; wyodrębniają określenia dotyczące biblijnej budowli, wyjaśniają ich znaczenie, np. piramida marzeń; schody do raju; byle się tylko znaleźć w pozaziemskiej sferze; spełnionych marzeń [...] cud podkreślają idealizm, nieosiągalność/niespełnienie ludzkich dążeń, niemożliwych do zrealizowania we współczesnym świecie („żyjemy teraz w różnych stronach ziemi, swój środek świata już gdzie indziej każdy ma, lecz wieża Babel zawsze jest marzeniem, wysoka tak, że w naszych snach dotyka gwiazd”).

Cześć 5.

Podsumowując lekcję, uczniowie wskazują uniwersalne znaczenie motywu wieży Babel w kulturze szczególnie zwracając uwagę na to, iż:

- symbolizuje w kulturze niemożność/trudność w osiągnięciu wspólnych celów,
- brak porozumienia między ludźmi,
- odwrócenie się od świętości w przekonaniu własnej wielkości zuchwałość ludzkich dążeń,
- wyodrębnia i wyjaśnia znaczenie wybranych fragmentów piosenki omawia uniwersalne znaczenie motywu wieży Babel.

Część 6.

W ramach pracy własnej uczniowie, korzystając ze słownika języka polskiego online, wyjaśniają, czym jest wieża (mogą wskazać różne znaczenia tego słowa); znaczenia zapisują w zeszycie:

1. Wysoka budowla (lub konstrukcja stalowa, drewniana) o niewielkiej podstawie w stosunku do wysokości;
2. Zestaw kompatybilnych urządzeń elektronicznych służących do nagrywania lub odtwarzania dźwięków;
3. Figura szachowa, zwykle w kształcie wieży – budowli;

4. Instalowana na pływalniach budowla z pomostami, z których wykonuje się skoki do wody;
5. Obrotowa, opancerzona część uzbrojenia okrętu, czołgu, samochodu pancernego itp. z zamontowanymi w niej działami lub karabinami maszynowymi;
6. W dawnej Polsce: więzienie mieszczące się w wysokiej, kamiennej budowli, także kara więzienia.

Nauczyciel podaje zadanie dla uczniów chętnych: wyszukaj zdjęcia słynnych wież w Polsce i na świecie (w formie krótkiej prezentacji z opisem budowli), np.:

- Mysia Wieża w Kruszwicy,
- dwie wieże kościoła Mariackiego, wieża ratuszowa w Krakowie,
- krzywa wieża w Ząbkowicach Śląskich,
- krzywa wieża w Pizie,
- wieża Eiffla,
- wieżowiec Empire State Building w Nowym Jorku.

Część 7.

Jako podsumowanie zajęć chętni uczniowie (2,3 osoby) podsumowują lekcję odpowiadając na pytanie zawarte w temacie lekcji: Dlaczego wieża Babel uważana jest za symbol ludzkiej pychy? Oczekiwane odpowiedzi to:

- wieża nie miała być wzniesiona na chwałę Boga, lecz na chwałę człowieka,
- miała stanowić o potędze ludzi, o mocy człowieka niemal równej sile Boga. Za to Bóg ukarał ludzi pomieszaniem języków,
- wspólna mowa jednoczyła ludzi i pomagała wznosić budowlę, dzięki tej samej mowie ludzie pracowali wspólnymi siłami, wymieniali poglądy, wprowadzali nowe pomysły, unowocześnili technologię budowlaną,
- Bóg ukarał ludzką pychę niemożnością porozumiewania się, ale dziś porozumiewamy się, wnosimy wielkie budowle, pokonujemy przestrzeń kosmiczną. **Część 8.**

Nauczyciel zadaje uczniom pracę domową: wykonaj w zeszytcie notatkę, która będzie stanowić odpowiedź na pytanie zawarte w temacie lekcji.

EWALUACJA ZAJĘĆ

Nauczyciel losuje/wybiera 2 uczniów, którzy podsumują zajęcia podkreślając:

- różnice między interpretacją a opisem obrazu,
- zasady zapisu opisu z uwzględnieniem typowych cech.

Załącznik nr 1 - zdjęcie Pietera Bruegela, Wieża Babel



Źródło - Pieter Bruegel, Wieża Babel, 1563,olej na płótnie, 114cm X 155 cm, Muzeum Historii Sztuki w Wiedniu